

Debreceni független Újság

politikai napilap

A trianoni békeszerződésnél kegyetlenebb, bosszuálóbb, gonoszabb szerződést még nem kényszerítettek legyőzöttekre

London, november 7. Crawford őrnagy a Manchester Guardianban közölt megleghango nyílt levélben sürgeti a trianoni békeszerződés módosítását, amelynél

kegyetlenebb, bosszuálóbb és gonoszabb szerződést még sohasem kényszerítettek legyőzöttekre.

A béke alkotói az új határok szomszédságában lévő

zárt magyar nyelvterületeket szakítottak el az anyaországtól és néprajzi, valamint földrajzi köve. telmények semmibevételével daraboltak fel összetartozó területeket

csak azért, hogy stratégiai előnyöket biztosítsanak az új államok számára és módosítsák azok katonai uralmát a magyar királyság felett.

A trianoni szerződés nem köz-

megegyezésen alapuló békét, hanem örökös háborús fenyegetést hozott Középeurópa.

Magyarország nem követel olyan területeket, amelyek ne lettek volna évszázadokon keresztül háborítatlan birtokában. A népszövetségi alapokmány lehetővé teszi e vad bosszuszomj jóvátételét és a magyarok jogos törekvése ennek a célnak az elérésére irányul.

Köszönet

Országosan igen nagy visszhangja van a magyar föld népe Debrecenből vasárnap kiindult mozgalmának. Ez az visszhang biztató, reménykedő minden olyan újságban, amely véleményében független, vagyis amelynek a kormány, vagy önző gazdasági érdekek érvényesítéséért nem kell harcolnia. Arra mutat ez, hogy a Magyar Független Földmivelők Szövetségét éppen a kellő időben keltették életre. A szenvedések készítették elő az új gazdamozgalom számára a talajt. A csüggedt és bizonytalanságba belefáradt, szenvedésben elkinzott lelkek örömmel várnak bármi változást és nincsen kézenfekvőbb feltevés, minthogy a gazda fogja áttörni a többi foglalkozási és termelési ág boldogulására és a nemzet üdvére azokat a korlátokat, amelyek miatt egész gazdasági életünk már-már elsenyvedett. Valami azt sugálja a magyar iparosnak, kereskedőnek és tisztviselőnek, hogy a földmivelő nép őseréje, alkotó energiája kivívni képes mindnyájunk számára nemcsak a jobb jövőt, hanem az elviselhetőbb jelent is és egy ország hiszi, hogy ha ebben a harcban győzelmes marad a magyar földmivelő, politikai érdekekben, a nemzet jövője iránti belátásban lesz oly tárgyilagos, hogy a maga sorsán át és azzal egy sorban az iparos és kereskedő, tisztviselő osztályok számára is egészségesebb, boldogulásra jobb alkalmat adó talajt terem. Innen van a reménység a debreceni gazdamozgalomban. És a reménység által előlegezett bizalom indokolt is.

Az orosz miniszterelnök gyűlésen nyíltan beszélt az orosz-japán háborúról, amelynek egyetlen célja lehet: megsemmisíteni az ellenséget

Moszkva, november 7. A szovjetforradalom tizenhatodik évfordulójának megünneplése nagy háborús beszéddel kezdődött, amelyet az ünnepségek előestéjén, hétfőn este Molotov miniszterelnök tartott a moszkvai Nagyoperában.

A miniszterelnök nyíltan beszélt a japán-orosz háború lehetőségéről. — A szovjetunióknak — mondotta Molotov — készen kell állnia a japán támadásra. Ha ez bekövetkezik, úgy

Szovjetországnak csak egy célja lehet: az ellenség teljes meg-

semmisítése.

Oroszország — a miniszterelnök szerint — békekészségéről tett tanúbizonyságot, amikor felajánlotta a japán kormánynak megvételre a keletkínai vasutakat. Japán azonban politikai manőverekkel kísérletezik. A legutóbbi események Mandzsuriában bebizonyították, hogy bizonyos hatalmak nem veszik tekintetbe a nemzetközi szerződéseket. Szovjetországnak most már tisztán látja, hogy készen kell állnia más hatalmakkal kötött szerződésai és határainak védelmére. Szov-

jetországnak nem hagyja figyelmen kívül bizonyos japán politikusok kijelentéseit — fejezte be beszédét Molotov —, akik azt hangoztatják, hogy

hadüzenet nélkül is meg lehet támadni más országokat.

Molotov háborús izű beszédét az ötezer főnyi hallgatóság, amelynek sorában ott volt Kalinin, a népbiztosok tanácsának elnöke is, továbbá igen sok vezető szovjet-személyiség, lelkesedéssel fogadta.

Az amerikai farmerek sztrájkja már forradalmi jelleget öltött

Borah szenátor szerint feltétlenül dollárfelhígításra van szükség

Washington, november 7. A farmersztrájk, amely a legutóbbi órákban már forradalmi jelleget öltött, az egész amerikai közvéleményt rendkívül nyugtalanítja.

A farmerek sztrájkja most már az öt középamerikai állam egész területére kiterjed. Wisconsin, Minnesota, North és South Dakota, valamint Iowa államok valamennyi farmerje részt vesz a sztrájkban. A sztrájkoló farmerek nyíltan bejelentették, hogy nem riadnak vissza semmiféle erőszakos cselekedettől sem.

Az öt állam valamennyi országútját ellepték a felfegyverzett parasztok és fegyverrel a kézben megakadályozzák, hogy az élelmiszereket szállító járművek a váro-

sokba jussanak.

Több esetben véres kimeneteli összeütközésekre is sor került. Iowa államban egy autó teljes sebességgel belerohant a farmerek által felállított emberfalba.

Egy farmer életét vesztette és kettő súlyosan megsebesült. Wisconsin államban Watertown városa mellett a sztrájkolók sokezer liter tejet az utcái árkokba engedtek.

A sztrájkoló farmerek száma már tuhaladja a százezret.

Az államok kormányzói attól tartanak, hogy a forradalmi jellegű mozgalom végül is nyílt zendülésben törhet ki s ezért vonakodnak a rendőri csapatokat igénybe venni a sztrájk elfojtására. A kormányzók azon fáradoznak, hogy békés

eszközökkel és rábeszélés útján vessenek véget a sztrájkknak.

London, november 7. Az Egyesült Államok által Londonban vásárolt aranyat a City körülbelül 500.000 fontra becsüli. A dollár legutóbbi feltűnő zuhanását nem az aranyvásárlásokkal, hanem a komoly méreteket öltő amerikai sztrájkhullám által előidézett tökémeneküléssel magyarázzák.

A farmersztrájk egyre súlyosabb méreteket ölt. Legújabb hírek szerint

Wisconsin államban 5000 gallon tejet kiöntöttek az utra, Newrascában pedig több ezer állatot szabadítottak ki a tehervonatokból. Több helyen elválták a táviró- és távbesszélő-vezetékeket,

(Folytatása a második oldalon.)

*

950 szellemi munkás igényelt foglalkozást a szükségmunka kapcsán Debrecenben. Csaknem ezer tehát azoknak a száma, akik számára nem tud már szellemi foglalkozást nyújtani az inséges Debrecen. Csaknem ezer összetört élet, csaknem ezer jobb jövőnek indult sors, a szellem csaknem ezer képesített okleveles embere, aki a köz segítségét kénytelen igénybe venni a fenyegető tél előtt. Az, hogy közülök csak 125 számára tudott szellemi munkát adni Debrecen városa a tél öt hónapjára, kétségbeejtő. Ez még jobban utal arra, hogy elérkezett az építés ideje. Mit lesz ismét olyan nagy és erős a debreceni közigazgatási élet, hogy újra fel tudja szívní ezt az ezer embert, amíg ismét tollat tud adni és irodát, üzletet tud berendezni ennek az ezer tanult embernek? Ideje, hogy megszűnjék a gazdasági élet sorvasztása, az építés szüksége küszöbön áll. És ha nem ez jön, nemcsak annak az ezernek kell kétségbeesni, hanem annak a néhány ezer szellemi munkásnak is, aki még nem jutott az inségmunka szükségébe, akinek még van tolla és íróasztala, aki még magának és családjának kenyeret keres.

Kelet és Nyugatindia
legjobb**KÁVÉI**

beérkeztek

Kontsek Géza

k. r. t.

(Folytatás az első oldalról.)

szegekkel és üvegcserepekkel szórták tele az utakat és több gazdaságban a vaj- és tejtartályokba petróleumot öntöttek. Borah szenátor kijelentette, hogy a kormány leülethet akár annyi dísznót, hogy hullájukkal el lehet rekeszteni a Mississipit,

mindez csak egy csepp lesz az óceánban dollárfelhígítás nélkül.

London, november 7. Az ujonnan alakult Anthracit bányász-szövetség a pennsylvaniai kerületben

kimondotta a sztrájkot, amelyben mintegy ötvezer bányász vesz részt.

Fegyveres sztrájkörök állták el a tárnák kijáratát. A sztrájk a tulajdonosok ellen folyik, akik nem akarják elismerni az új munkás-szakszervezeteket.

Wisconsin államban a sztrájkoló kisgazdák fegyvereket raboltak a frontharcosok fegyvertárából és dinamitot a bányáktól.

Anglia csak jelképes fizetést teljesít Amerikával szemben

London, november 7. Chamberlain államtitkár az alsóházak bejelentette, hogy a brit kormány felajánlotta az Egyesült Államoknak, hogy december 15-én 7.5 millió dollár jelképes fizetést teljesít. Roosevelt elnök elfogadta az ajánlatot s a brit kormányt nem tekint hátrálékosnak.

Mussolini és Göring tárgyalásai

Róma, november 7. (Wolf.) Mussolini és Göring ma délelőtti megbeszéléséről a következő közleményt adták ki:

Az olasz kormányfő Palazzo Veneziaában fogadta Göring birodalmi minisztert. Göring miniszter levelet nyújtott át neki, amelyben Hitler birodalmi kancellár a nemzetközi kapcsolatok igazságos szabályozásának érdekében kifejtett tevékenységért köszönetét fejezi ki s ismerteti a birodalmi kormány álláspontját a leszerelés kérdésében. Ezt az álláspontot Göring miniszter hosszú és szívélyes megbeszélés során részletesen ismertette.

Róma, november 7. Ma délelőtti hosszú tanácskozás volt Mussolini és Göring porosz miniszterelnök között, aki megköszönte a Ducénak a német birodalmi kormány nevében azokat a fázisokat, amelyeket a nemzetközi helyzetben beállott feszültség enyhítése körül Németország érdekében kifejtett és azt a megértést, amelyet a német birodalmi viszonyok körül tanúsított.

Ugy tudják beavatott politikai körökben, hogy az elvi tanácskozások kölcsönös megegyezéssel jártak és a két kormány békeszereteténel fogva biztosan remélhető, hogy a további tárgyalások messzemenő egyetértésre fognak vezetni.

Mussolini ma este lakomát rendez vendégeinek tiszteletére és a porosz miniszterelnök holnap délelőtti utazik haza.

Rothermere lord 5000 angol hadirepülőgépet sürget

London, november 7. A Daily Mail lord Rothermere cikkével folytatja az angol légihaderő hatalmas kiépítése mellett indított hadjáratot. Rothermere követeli, hogy Anglia ötezer katonai repülőgépet építsen. Franciaország ma meg tudná hódítani Angliát

anélkül, hogy egyetlen katonát szállítana az angol partokra és anélkül, hogy harcolnia kellene az angol flotta ellen. Hasonlóképpen rövid néhány óra alatt egy német légi flotta is megjelenhetne London felett.

Elfogott a csendőrség egy tolvajt, aki végigfosztogatta Szabolcs és Hajdu községeit és 40 lopást követett el

Kitűnő fogást csinált a debreceni csendőrnemzet-álosztály. A szabolcsi és hajdumegyei falvakat már régebbi idő óta állandóan fosztogatták ismeretlen tettesek, akiknek ezidáig nem sikerült a nyomára akadni. Most a csendőrség elfogta Juhász András gégenyi napszámot, akit a betörések és lopások elkövetésével gyanúsítottak. A napszám eleinte tagadott, később azonban beismerte, hogy csaknem valamennyi szabolcsi és hajdumegyei községet végigfosztogatott és eddig már

közel negyven rendbeli lopást követett el és az összezsákmányolt holmi értéke a kétezer pengőt is meghaladja. A csendőrség Juhász Andrást őrizetbe vette és behozta a debreceni ügyészség fogházába. Az elvetemült gégenyi napszámot beismertő vallomása után cinikusan jegyezte meg:

— Egészen jól jövedelmező mesterség a lopás. Ha kiszabadulok, ismét folytatni fogom ezt a mesterséget! Remélhetőleg azonban Juhász András nem fog egyhamar kiszabadulni.

Nehéz uttörő munkára vállalkozunk a jövő érdekében

— mondja dr. Juhász Nagy Sándor a Reform Társaság ismerkedő estéjén

A Debrecenben legutóbb újjáalakult Reform Társaság régi és új tagjai ismerkedési este gyűltek össze kedden este a Függetlenségi Körben. Lelkészek, ügyvédek, írók, művészek, tanárok, tanítók, orvosok, gazdák, tanárok, kereskedők és más foglalkozásúak ültek együtt a fehér asztalnál, mintegy negyvenötön. Barátságos, meghitt hangulat uralkodott a vacsora alatt, ismerkedés és beszélgetés tette egyöntetűvé a társaságot, amelynek egyrésze már régóta ismerte egymást, másrésze viszont most találkozott először.

A felköszöntők sorát Siposs Imre központi lelkes nyitotta meg, a ma szorító szükségében, a sötét magyar éjszakában arra kérve a tagokat, hogy együttesen, egymás kezét fogva fogjanak hozzá az áldásos munkához, a haza szolgálatahoz.

Dr. Juhász Nagy Sándor szólalt fel ezután és rámutatott arra, hogy a Reform Társaság nem politikai párt, hanem egyesület, melynek alapszabályát a belügyminiszter pár hét előtt hagyta jóvá. Tehát nem napi politikával foglalkozik, hanem célja a haladó eszmék tisztázása, terjesztése és ennek megfelelő világnézet kialakítása.

Tagjai csak azok lehetnek, kiket maga az egyesület beválaszt, tehát a társaság zártkörű.

Célkitűzése kettős. Egyfelől teljesen magyar nemzeti alapon áll, másfelől a haladó általános emberi irány híve. A miniszterileg láttamozott alapszabály szerint a cél annak a nemzeti irányzatnak szolgálata, amely hazánk felvirágoztatását és területi épségének visszaszerzését a Kossuth szelleméből reánk sugárzó függetlenségi hagyományoknak a modern, demokratikus reformtörvényekkel összhangba hozatala által akarja elérni. Az egyesület Kossuth Lajos debreceni nagytemplomi függetlenségi nyilatkozata alapján áll. E tekintetben haladás következett be, mert a jelenlegi kormány is ezt vette programjába. A reformcélok pedig amennyire modernnek, ugyanazonképpen az emberiség legrégebb és legértékesebb szellemi kincsei is. Az emberi jogokat, szabadságot, felvilágosodottsá-

got és haladást követelő eszméket a bibliából tanuljuk.

Pál apostol írta: „A szabadságra szabadított el titeket Krisztus. Ne fogassátok magatokat újra szolgásként igájába.” Mással ugyanacsak Pál apostol írta: „Ti a napnak fiai vagytok, a világosság fiai. Nem vagyunk a sötétségnek, sem az éjszakának fiai.” Ezeket az eszméket terjesztjük, alkotmányos uton, a meggyőződés erejével. Ellenben minden erőszakot megvetünk.

Az egyesület nem egyik napról a másikra akar sikereket elérni. Nincsen is közvetlen akció-programja. Aki sietni akar, ne jöjjön közzénk. Aki gyors sikerre vágyik, maradjon távol. Nehéz uttörő munkára vállalkozunk a jövő érdekében. De hisszük, hogy kiáltásunk nem lesz a pusztában kiáltó ezó és mi is hozzájárulunk ahhoz, hogy fiatoknak jobb világunk legyen.

A lelkes tapssal fogadott pohárköszöntő után dr. Fényes Endre köszöntötte fel Juhász Nagy Sándort, akit a társaság tagjai páratlan lelkesedéssel ünnepeltek. Felköszöntőket mondtak még: Bihary Gábor, Kertész Dániel, Thury Levente, Harsányi Imre, Gács Demeter, Juhász Géza és mások számosan. A vacsora után a társaság tagjai a fehér asztal mellett sokáig maradtak együtt vidám hangulatban.

Felhívás

az összes háztulajdonosokhoz

A házbérvallomási ivatek 1933 november hó 30. napjáig kell minden háztulajdonosnak bírság terhe mellett a városi adóhivatalhoz benyújtani. A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete ezután kéri tagjait, hogy a bevallási ivatek szakszerű kiállítását végezték már most jelenjenek meg az egyesület irodájában (Széchenyi u. 1. sz. Kistemplom mellett), hol a tagok részére az adóbevallási ivatek díjtalanul töltjük ki. Minden háztulajdonos már otthon jegyezze fel lakójának nevét és a lakók által fizetett évi bérösszeget. Ajánlatos a lakókkal kötött szerződéseket is bemutatni.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet.

Pénteken délután lesz a Volt Iskolatársak Szövetségének kulturálieutánja

Pénteken délután 5 órakor kezdődik a Dóczy-intézeti Volt Iskolatársak Szövetségének irodalmi ünnepélye az új Dóczy tornateremben. Amint értesülünk, városzerte nagy érdeklődés előzi meg a Szövetség idei első nagyszabású és magas színvonalú ígérkező vállalkozását. Nem is csodálkozhatunk ezen, ha végigtekintünk az ünnepély másorán, amelynek minden száma biztos garancia a legteljesebb erkölcsi és remélt anyagi siker felől. Ez a Szövetség szeretettel hívja ilyen vállalkozások idején régi, kedves és értékes növendékeit, akik a hívó szóra örömmel sietnek a soha nem felejthető: alma mater falai közé, hogy tudásuk, tehetségük színe-javát adják volt iskolájuk hallgatóságának. Már közöltük a teljes másort, de ismételtelen kiemeljük özv. Koncz Aurélné elnököt, aki bevezető beszédet fog mondani. Már az ő neve is halljuk, hogy Koncz Aurélné előadást, mindennél nagyobb vonzóerő, amikor azt beszédet tart, mindenki összegyűl, hogy az ő ritka szépségű és tökéletes csiszolt-szerű beszédstílusában gyönyörködhessek. Három kiváló, tehetséges volt növendék szereplésére hívjuk fel olvasóink figyelmét, ezek egyike Szunyoghné Tüdös Klára urnó, aki időszerű és mindkét nemű hallgatóságot egyaránt érdekli témát választ beszéde anyagát. Szerepel továbbá Uray Magdolna, a tehetséges zongoratanárné és a költői vénájával kitűnő dr. Vasadnyágy Nagy Szesz uraszony. Szép énekszámmal lép fel a tanítónő énekkara B. Szűcs Ferenc tanár szakavatott vezetésével. Számozott műsorok még kaphatók Springer József és Harmathy Ferenc könyvkereskedésében és az előadás napján délután 4 órától a pénztárnál.

Tűzifát, szenet

legelőbb szállít a

DEBRECENI FAIPAR ÉS FAFORGALMI Rt.

Telep: Salétrom u. 5. Telefon 2156.

A HONSz kérése a nagyközönséghez

A Meteor-mozgó nemes példája

„Hadirokkantnap”-unk rendezése alkalmából a Meteor-mozgó érzésivü és nemeslelkü tulajdonosa, Csomor Gyula ur önzetlenségéből és áldozatkészségéből a Meteor-mozgó a f. évi november hó 8-án, 9-én és 10-én délelőtti 9 órától este 11 óráig a hadirokkantak javára fog játszani, amennyiben a tiszta bevételt teljes egészében csoportunknak ajánlotta fel.

Ebből az alkalmából bemutatásra kerül az 1800 méteres „Európa lángokban” című háborús film és az expedíciós filmek csodája, a 2200 méteres „Congorilla” című tudományos hangos film.

A teljes kétórás előadás az elemi és középiskolai tanulók 10 (tíz) fillérért, a felnőttek pedig 20 (husz) fillérért tekinthetik meg. Mind a három napon délelőtti 9-től délután 7-ig a ifjuság részére, este 7-től 11-ig pedig a felnőttek számára tartunk előadásokat.

Csoportos — tömeges — jelentkezést kérünk irodánkban előre bejelenteni.

A HONSz-csoport elnöksége.
(Dobozi Átjáró.)

A Csobaji—dr. Salgó László per ítéletáblai tárgyalásán Csobaji ügyvédje súlyos vádakkal illetve Salgót

Élénk emlékeztetésben van még a debreceni közönségnek az a per, amelyet dr. Salgó László debreceni ügyvéd indított Csobaji Gyula földbirtokos ellen. Ismeretes, hogy dr. Salgó László éveken át jogtanácsosa volt Csobaji Gyulának és ezért rendes évi díjat kapott és minden készkiadását megtérítette. Az ügyvédi díjlevelet 1927 július 1-től kötötték meg hat évre, de Salgó nem képviselhette Csobajit a szerződés lejártáig, mert

Csobaji megvonta tőle a megbízást.

Dr. Salgó László pert indított Csobaji Gyula ellen és annak hangoztatásával, hogy indokolatlanul bontotta fel a szerződést Csobaji, tekintélyes összeget követelt az elmaradt ügyvédi honorárium fejében.

Csobaji Gyula földbirtokos viszontkeresetet indított ügyvédje ellen és ebben a kölcsönös perben hozott ítéletet dr. vitéz Kovács Elemér törvényszéki bír.

SÜLYOS ÍTÉLET A FELPERES — ELLEN

A pör azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy

a felperest elutasították keresetével és az alperes viszontkeresetének részben helyt adva kötelezték dr. Salgó Lászlót arra, hogy Csobaji Gyulának fizessen meg 4544 pengőt és 1200 pengő perköltséget.

A törvényszék ítélete hangsúlyozta, hogy Csobaji Gyula Salgó László dr.-tól

„IZA NÉNI”

a jogtanácsosi megbízást azonnali hatállyal alapos okból szüntette meg

és ezért részére a hátralévő szerződési időtartamra járó díjait kiadni nem köteles. Megállapította a törvényszék, hogy

az ügyvédi rendtartásban meghatározott vétkeességi esetek fentforogtak és az ilyenek fennforgása esetén pedig joga volt Csobaji Gyulának a jogtanácsosi szerződés megszüntetésére.

A terjedelmes indokolást azzal zárta le a bíró, hogy mivel

Salgó László dr. megatartása az ügyvédi rendtartás és a büntető törvények rendelkezéseit sérteni látszik, el kellett rendelni, hogy az ítéletet jogerőre emelkedés esetén közöljék az ügyészéggel, ügyvédi kamarával és járásbíróssággal.

AZ ÜGY AZ ÍTÉLŐTÁBLÁN

Salgó László dr. ezt a reánézve igen súlyos megállapításokat tartalmazó ítéletet megfellebbezte az ítéletáblához, melynek Gallé-tanácsa kedden délelőtt tartott főtárgyalást az ügyben. Az iratok ismertetése után dr. Salgó László fejtette ki a tanács előtt a maga álláspontját. Hangsúlyozta, hogy Csobaji Gyulától az első megbízást 1927 április végén kapta és 74 perben képviselte az érdekeit. Olyan nagy munkát adtak a perek, hogy az irodájában 3 munkaerőt kellett alkalmazni és neki minden idején lefoglalták. Az ügyeket 1929 novemberéig zavartalanul vitte, de november 7-én már periratokat kért el Csobaji azzal, hogy Budapesten kell azokban eljárni és más-

ra bízta a perek intézését. Azzal a váddal szemben, hogy ő nem megbízója érdekeit képviselte a tarcali házaladási ügynél, hangoztatta, hogy Weisz Hermann kereskedőt ő nem hívta magához tárgyalásra, hanem a Csobaji uradalmából küldték hozzá, mint a földbirtokos jogtanácsosához. Az intézkedéseknél megfelelően járt el és igaz, hogy 2000 pengőt kért Weisz Hermannától, de az ügyvédi munkadíjra kellett. Elmondotta még Salgó László dr., hogy Csobajitól keveset kapott díjazás fejében és a rezsi-költséget is alig tudta fedezni.

— Mondottam Csobajinak, hogy anyagilag tönkremegyek — hangoztatta előadásában Salgó —, de ő azt válaszolta, hogy nincs abban a helyzetben, hogy jobban tudjon dotálni, de ígérte, hogy a perek befejezése után majd honorálni fog.

Az iratok felbélyegzésével kapcsolatban azt hangoztatta Salgó, hogy négy-szemközt állapodott meg Csobajival és amikor aggodalmaskodott, hogy baj lesz az illetékekkel, azt a választ kapta, hogy

csinálja úgy, hogy ne fizessen rá és ne vegyék meg rajta az illetéket.

A dr. Géber Mihály budapesti ügyvéddel kapcsolatos ügyre csak azt jegyezte meg Salgó, hogy

ő nem kapott pénzt Csobajitól azzal a rendeltetéssel, hogy adja át dr. Géber Mihálynak.

Az ügyészség és vizsgálóbírósság is megszüntette ellene az eljárást.

Dr. Hellenberg Árpád budapesti ügyvéd Csobaji Gyula képviselőjében válaszolt és azzal kezdte beszédét, hogy ha az ügyet nem ismerő ember hallgatná végig Salgót, akkor azt hihetné, hogy Csobaji Gyula követte el az ügyvédi rendtartásba, erkölcsbe ütköző dolgokat.

AZ A ZSIDÓ HIDVAMBÉRLŐ

— Nem tudom megütközés nélkül hallgatni — mondta dr. Hellenberg —, hogy

Fedák Sári-ival

Weisz Hermann tanu vallomását Salgó László dr. azzal a megjegyzéssel kíséri, hogy „az a Weisz Hermann, a tokaji hid zsidó vámbérlője”.

A magyar bíróság előtt nem kell hangsúlyozni a tanu fajiságát,

nem szabad feltételezni sem, hogy a fajiság szempontjából mérlegelhetik a vallomást.

Csodálkozni kell, hogy ilyen kifejezést használ egy volt törvényszéki bíró, egy most keresztyén, de zsidó fajú ügyvéd.

A Weisz-üggyel kapcsolatban az az igazság, hogy ő csak keresni akart, mert ha tisztességesen akarta volna szolgálni megbízóját a tarcali házaladásnál, akkor miért nem írta meg a jelentkező vevő nevét Csobajinak? Weisz Hermann tanu az igazat mondotta el, az nem is lehet vitás.

— Mi, akik megszoktuk, hogy az ügyvédi tisztesség, az ügyvédi etika útján járjunk, megdöbbenünk, hogy így is lehet eljárni. Salgó László dr. elkövette a bünt megbízójával szemben és ezzel okot szolgáltatott arra, hogy megvonta a további megbízást. Bővebb magyarázatokat kérnénk a nagy differenciákról és azokról a tételekről, amelyekben olyan

kérvények és bélyegek után számít fel kiadást, amit felszámítani nem lehetne, mert azok be nem adtak. Arra a kijelentésre, hogy a bélyeg-ügyben közösen beszéltek meg a kevesebb illeték elérésének módját, csak az a válaszom, hogy ilyet 30 éves ügyvédi működésem alatt még nem hallottam. Ez képtelenség. Arra a megjegyzésére, hogy ő vagyoniilag tönkrement, mert Csobaji nem jól fizetett, kijelentem, hogy én ismert magán ügyvéd vagyok a fővárosban, de — mondhatom, hogy igen jól megfizette évi 3000 pengővel Salgó László dr.-t Csobaji Gyula. Figyelembe kell venni, hogy összes készkiadásait megtérítette és számitásba kell azt is venni, hogy az ügyvéd pert is nyerhet.

Géber Mihály dr. részére kiutalta Csobaji Gyula az ügyvédi munkadíjat, de Salgó László azt nem továbbította, zsebre tette a pénzt és Géber ma sem kapta meg a pénzt.

Salgó türe, hogy Géber pert indítson, pedig a saját költségkimentésében,

Báró Urbán Gáspár nem vesz részt a Magyar Független Földmivelők Szövetségében

A vasárnap Debrecenben megindított gazdamozgalommal kapcsolatban néhány budapesti napilap arról adott hírt, hogy ennek a mozgalomnak a vezetői báró Urbán Gáspár országgyűlési gazdasági képviselőt kérték fel arra, hogy a szövetség parlamenti csoportját alakítsa meg, vagy hogy a szövetséget a képviselőházban reprezentálja. Mi, akik a gazdasági érdekeket jelen voltunk, mit sem tudunk erről a felkérésről s éppen ezért dr. Baltazár Dezso püspökhöz, a mozgalom szellemi atyjához és legfőbb irányítójához fordultunk ebben a kérdésben felvilágosításért. A püspök kérdésünkre a következőket jelentette ki:

— Az értekezleten nemcsak hogy szájamra nem vettem báró Urbán Gáspár nevét, de egyáltalában eszemben sem volt és senki sem tett ott róla említést. Ez nem azt jelenti természetesen, mintha én ne a legnagyobb nagyrabecsülésel viseltetnék iránta.

Ezzel a nyilatkozással az a fantasztikus kombináció végső cáfolatot nyert. Ez annál inkább várható volt, mert akik Urbán Gáspár politikai felfogását ismerik, úgy tudják, hogy a Debrecenből kiindult mozgalommal összhangzó együttműködésre amúgy sem igen lenne alkalmas.

Nyolc évi fegyházbüntetés elsőfoku kiszabása után az ítéletábla újabb bizonyítást rendelt el egy halálos-végű verekedés ügyében

A debreceni tábla dr. Visky Sándor elnöke alatt működő tanácsa kedden délelőtt vonta kérdőre Kollár Barna arlói gazdálkodót, aki tavaly nyáron az arlói vásár egyik lacikonyhás sátorában megtámadta Nagy István földmivest és

mondotta, hogy ő nem bántotta Nagyot, nem ő ütötte le a rézfokossal, hanem egy megszállt területre való legény. Bejelentette, hogy Kiss Tóth János, Szécsényi István és Szécsényi Istvánné

tanukkal tudja igazolni azt, hogy a halálos ütést nem ő adta.

A tábla rövid tanácskozás után elrendelte a bizonyítást és utasította a vizsgálóbírókat a tanuk kihallgatására. A védelem kérte a táblai tanácsot, hogy Kollárt helyezték szabadlábra, az ököfésztől tartani nem kell, mert 50 hold földje és családja van. A tábla a fogvatartást továbbra is fentartotta.

MAIS

(5, 7, 9 órakor.)

részfokosával olyan erővel vágta fejbe, hogy a koponyája betört és az agyveleje is megsérült. A szörnyű erejű ütés okozta sérülés következtében Nagy István meghalt.

A miskolci törvényszéken megtartott tárgyaláson elhangzott vallomások alapján azt állapították meg, hogy Kollár Barna azért támadta meg Nagyot, mert az nem fogadta el az öccse baráti kezét és amikor ezért a sértésért kérdőre vonta, egy poharat vágott hozzá.

A törvényszék beigazoltnak vette, hogy a rézfokossal Kollár ütötte agyon Nagyot és ezért nyolc évi fegyházbüntetésre ítélte szándékos emberölés büntetése miatt.

Az ítélet fellebbezés folytán került a tábla elé. Két szuronyos fogházor vezette fel a táblai tárgyalásra a megbilincselte Kollár Barnát. Kihallgatása során el-

Hallotta már

a kötött gypjuruha és Habselyem pongyola olcsó árainkat?

Siessen be hozzánk Ön is, míg a készletből tart.

HAVAS HARISNYAHÁZ
BÁDOGOS UCCA 1.

amelyet Csobajinak átadott, beállította a Gébernek kiadott összegeket is.

Salgó László dr. viszontválaszában hangoztatta, hogy jogtalanul nem számított fel pénzt.

Az ítéletábla tanácsa, tekintettel az idő előrehaladottságára, délben egy órákor a tárgyalást félbeszakította és a folytatás főtárgyalást december ötödikére tűzte ki.

JÓ MENTSÉG

Kovács Pista anyukája észreveszi, hogy a gyerek engedelem nélkül barackot hozott a speizből. Szigoruan rászól:

— Pista, mi van a tizparancsolatban?

— Ne lopj! — feleli némi gondolkodás után a gyerek. — De ez énám nem vonatkozik.

— Miért? — kérdi az anyja.

— Mert mi még csak jövőre fogjuk ezt tanulni.

Tűzifa, szén

legolcsóbban

G A A L-nál

szerezhető be.

Ispótfly uccsa 19. szám

**A MIEFHÖE vasárnap,
november 12-én 5 órai teát ad
az Arany Bika üvegtermében**

A programhoz híven, minden hónapban rendez teadélután, hogy a nb. látogató közönségnek kívánt táncalkalmakkal szolgáljon. A MIEFHÖE vendégeivel szemben figyelmes éttermi vezetőség is igyekszik a zene, kiszolgálás és szórakoztatás tekintetében elsőrangot nyújtani, ezáltal is minden remény megvan arra, hogy a minden hónapban megrendezendő 5 órai teákra egy standard közönség alakuljon ki, mely körülmény a kívánt zárközönséget eredményezné. Zenét most is Fejes szolgált. Rendezőség.

**Herczeg Ferenc részvesz
a Jótékony Nőegylet
decemberi ünnepélyén**

A Jótékony Nőegylet minden esztendőben némes célja munkálására nagyszabású ünnepélyt szokott rendezni. Ezek az ünnepélyek magas nívójuk folytán mindenkor kiemelkednek városunk társadalmi eseményei közül. A nőegylet ez évi nagyszabású ünnepélyét december hó 5-én este hét órakor tartja a Csokonai-színházban, melyet erre a napra a város — tekintettel a szép és némes célra — díjtalanul bocsátott a nőegylet rendelkezésére.

Emek a decemberi ünnepélynek különös jelentőséget ad az a körülmény, hogy részt vesz rajta a nagy magyar író, Herczeg Ferenc is, akit 70-ik születésnapja alkalmából a Jótékony Nőegylet is, legutóbb tartott választmányi gyűlésén szeretettel köszöntött. December 5-én a nőegylet műkedvelői által előadja a Csokonai-színházban Herczeg Ferenc kedves, finom humoru szindarabját, a Gyurkovics lányokat. Ezzel kapcsolatban Hüti Tivadar egyetemi tanár levelet intézett a Nőegylet elnökségéhez, melyben közölte, hogy Herczeg Ferenc részt fog venni a nőegylet decemberi ünnepélyén. A nőegylet elnöki tanácsa a legnagyobb örömmel vette tudomásul ezt az ígéretet.

Az ünnepély rendezősége, élén a nőegylet fáradságtalan buzgósa elnökével, Sass Bélával, Kesserű Lajosné és Rásó Istvánné alelnökökkel mindent elkövet az ünnepély sikere érdekében, amely iránt már eddig is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg.

A darab szereplői szorgalmasan készülnek vitéz Jakabffy Rezső, a Csokonai színház főrendezője utmutatásai szerint. A szindarab előtt Herczeg Ferencet üdvözlő és kiváló érdemeit méltatja Kolozsváry Kiss Lászlóné Baltazár Katalin.

Kiemelkedő eseménye lesz a szindarabnak a harmadik fevonásban előadandó lakodalmi jelenet, melyben előkelő párok fognak francianegyest, angol valcert és csárdást táncolni.

A színházi ünnepélyt az Angol Királynőben táncal egybekötött tea-est követi háziasszony-rendszer szerint.

A Jótékony Nőegylet nagyszabású ünnepélye bizonyára kiemelkedő eseménye lesz városunk társadalmi életének, erkölcsiekben és anyagiakban egyaránt gyümölcsöző.

ALLAST KERESŐK LEGBIZTOSABBAN JUTNAK MUNKÁHOZ, HA LAPUNKBAN HIRDETNEK! 50 FILLÉRENT KÉT LAPBAN JELENIK MEG APRÓHIRDETÉSE, HA NÁLUNK ADJA FEL.

**Alvári Lőrinc és Végh Sándor
a debreceni filharmonikusokkal
vasárnap lépnek fel Debrecenben**

Vasárnap, november 12-én lesz a Zenekedvelők Köre és Máv. Filharmonikus Zenekar második együttes hangversenye. Az egyesületek vezetősége nagyon tartalmas, szép műsört állított össze erre az alkalomra. A zenekar Abrányi Emil vezetésével Beethoven III. Leonora nyitányát és Mozart Esz-dur szimfóniáját (Hattyuszimfónia) játssza. A hangversenyen érdekes vendégek lépnek fel. *Alvári* Lőrinc basszista, aki Milánóban, Luganóban, Velencében nagy sikereket aratott és tavaly a budapesti Operaházban az Aida c. Verdi-operában is feltűnő skert aratott, legszebb műsorát énekel Debrecenben, Verdi- és Mozart-áriákat a filharmonikus zenekar kísérete mellett. Igazán nagy kulturájú basszus-énekesben eddig nem igen volt alkalma gyönyörködni a debreceni közönségnek, amely a vasárnapi hangversenyen megszerezheti magának azt a

ritka élvezetet, hogy egy izzig-vérig olasz énekkultúrával átítatott, kiváló, magyar énekest hallgathat. Az est másik szólistája *Végh Sándor*, a kitűnő, fiatal hegedűművész, Hubay egyik legtehetségesebb tanítványa, aki ma Zathureczky mellett az újabb hegedűs generáció legnagyobb ígérete. Ő a népszerű Mendelssohn-hegedűversenyt játssza zenekari kísérettel.

Ez a változatos műsor nagy közönséget fog vonzani az Arany Bika dísztermébe, aminek jelei már most mutatkoznak az elővételi táblán. A rendezőség igen olcsón szabta meg a helyek árát, hogy mindenki számára hozzáférhető legyen ez a magas színvonalu hangverseny. Olcsó bérleteket az összes hangversenyekre szóló érvénnyel a Takaréksóság rt. irodájában, napi jegyeket pedig a Méliusz könyvkereskedésben és a Bika halljában felállított elővételi pénztáraknál lehet váltani.

**Az ítélőtábla is ítélkezett
a gyógyszerészek és droguisták
közt folyó nagy perben**

Különösen az érdekelték és a jogász-közönség körében országsszerte feltűnést kelt a debreceni ítélőtábla döntése, amely a Debreceni Gyógyszerész Egyesület által a Közpointi drogéria, Korzó-drugériák tulajdonosai ellen tisztességtelen verseny abbahagyása iránt indított 3 rendbeli perben hangzott el. Ezekben a perekben — amint még emlékeztet — a gyógyszerészek azt vitatták, hogy bizonyos szereknek (ricinus, formalin, kámforgolyó, mustárpapír, hashajtó, továbbá dr. drogisták által történő kiadása, illetve bizonyos mennyiségben aluli árusítása a gyógyszerészek sérelmére tisztességtelen verseny.

A debreceni törvényszék annakidején figyelemmel volt a Kuria egy 1932. évben meghozott ítéletére s ez alapon is, miként az országnak több törvényszéke, marasztalta a drogistákat. Ez ítéleteket a drogisták fellebbezése folytán a tábla felülvizsgálta s ennek során a kérdéses gyógyszerfelékre nézve dr. Orsós Ferenc és dr. Mikó Gyula egyetemi tanárok, továbbá dr. Görgey Márton vármegyei főorvos és dr. Pauchly Géza OTI aligazgató-főorvos meghallgatta szakértőként s a szakértők igen terjedelmes, tudományosan alátámasztott véleményt terjesztettek elő.

Somogyi L. Ferenc és Kondor István alperesek jogi képviselője, dr. Erdős Imre ügyvéd és Toót Géza alperes ügyvédje, dr. Ruzsák István azt vitatták, hogy az alperesek magatartása nem ütközik az üzleti etikába, nem veszélyezteti a közegészséget s a tiltó rendelkezések elavultak, a gyakorlati élet következményeivel homlokegyenest ellenkeznek. Dr. Diczig Alajos kamarai titkár is az alperesek álláspontjának helyességét erősítette meg. Dr. Böszörményi Béla felperesi képviselő különösen egy 1894. éves rendeletre való hivatkozással a törvényszéki ítéletnek helybenhagyását kérte.

Ezekután az ítélőtáblának dr. Gallé Jenő vezetése alatt álló tanácsa tegnap hirdetett ítéletet a perekben s ezek közül különösen Kondor István perére vonatkozó ítélet figyelemreméltó, mert az első bírói ítélet megváltoztatásával alperes jogi álláspontját ítélkezése alapjául elfogadta és rendkívül érdekes megoldás mellett elutasította a Gyógyszerészek Egyesületének kere-

setét. Az ítélet indokolásában többek között kifejti, hogy egyedül az a körülmény, hogy a versenyre olyan cselekményt követ el, amelyet törvényes szabályok kihágásként büntetnek, nem elegendő a tisztességtelen verseny fentörzésének a megállapításához, mert önmagában nem minden cselekmény tisztességtelen, vagy erkölcstelen, amit a törvény tilt, de az lehet a cselekmény természete, az azt kísérő körülmények folytán, a kir. ítélőtábla ilyen körülmények fentörzését azonban nem észlelte. Mindaddig pedig, míg a kérdéses szerek szabad forgalomban bárki által, bármily mennyiségben akadály nélkül beszerezhetők, a közegészségügy szempontjából nem tekinthető kívánatosnak az, hogy ezek a szerek éppen csak a drogériákban ne legyenek kaphatók, mert a szegényebb néposztály ezzel nyilván nem oda szorították, hogy szükségletét a gyógyszerárakból szerezzze be, hanem a fűszerkereskedésekből szereznék be azokat, miáltal a mai helyzetnél jobban volna veszélyeztetve a közegészségügy. Az ítélőtábla az orvoszakértők véleménye alapján azt is megállapította, hogy a kérdéses szerek ma már inkább háziszerekül használt és ipari célokra is szolgáló anyagok s e szereknek a drogisták általi kiszolgáltatása, ha a konkrét esetben esetleg kihágást is képez, nem minősíthető tisztességtelen versenynek.

Toót Géza alperes elleni perben is megváltoztatta a tábla az elsőbírói ítéletet, a gyógyszerész egyesületet keresetével elutasította s csupán a kopálbalszamnak bizonyos mennyiségben aluli eladásától tiltotta el alperest.

A harmadik perben a tábla nem hozott ítéletet, hanem szakértői bizonyítási felvételét rendelte el.

Az ítéletek még nem jogerősek s igen valószínű, hogy a gyógyszerészek és drogisták közötti hosszú harc ezen egyik etapjában a végső szót a kir. Kuria fogja még kimondani.

— Akiknek a szív működése rendellen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha napon'a reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

**Kultúrest
a Függetlenségi Körben**

A Függetlenségi Kör kebelében alakult Szabolcska Irodalmi Társaság kulturális bizottsága november hó 8-án, szerdán este 6 órai kezdettel a Függetlenségi Kör helyiségében ismeretterjesztő előadást tart. Megnyitó beszédet mond: dr. Fráter Sándor. Előadást tart: *Behán Pál*, Szabolcskáról írott költeményeit felolvassa: *Törőné Korpássy Mária*. Szaval: *Prém Ferenc*. Énekel: *Palotay Lajos*. Novel-láiból felolvas: *Gayné Édy*. Az estét bezárja: *Kelemenné Diószeghy Ilona*.

Vásároljon hirdetőinknél.**Ötven pengő büntetés
kormányzósértésért**

Ez év július 9-én történt Kocsord községben, hogy *Fázi László* barátával borozgatott az ottani Hangya szövetkezet ivójában. *Fázi* már kissé ittas állapotban volt, amikor azt a kijelentést tette: hogy

— A kormányzó urra és a miniszterekre nincs szükség, a kormányzó ur ugyanis csak a tisztviselő osztály érdekeit képviseli.

A kocsordi főbíró — ki *Fázi*nak régi haragosa — a szomszéd asztalnál ült s megkérdezte *Fázi*t, miért nem irt alá az egységes pártnak.

Ebből kezdődött a veszekedés, amelynek során *Fázi* a sértő kijelentést tette.

Fázi tagadja, hogy a kormányzó személyét sértette volna, ő csupán az egységes pártól beszélt és csak annyit mondott, hogy nem irt nekik alá.

— Most már tudom, hogy kár volt alá nem írni, mert iparos embernek az a jó — mondja *Fázi*.

Kajdi Ferenc ref. tanító vallomásaiban előadja, hogy úgy a főbíró, mint *Fázi*, ittasok voltak. *Fázi* különösen hangos volt. Határozottan emlékszik *Fázi*nek arra a kijelentésére, hogy: — A miniszterek nem csinálnak semmit.

A bíróság bűnösnek mondotta ki *Fázi* Lászlót kormányzósértés vétségében és ezért 50 pengő pénzbüntetésre és politikai jogainak egy évre való felfüggesztésére ítélte.

Fázi László megnyugodott az ítéletben. Az ügyész fellebbezett.

— Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapestén a Park Nagyszállóban, a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

Könyvkötéseket,

egyszerű és díszes kivitelben

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zol-tárokat izlésesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vonalozó intézet • üzleti könyv gyár, kltés műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-78.

Ma, szerdán este van a Kollégiumi Diákszövetség összejövetele

A Kollégiumi Diákszövetségnek az Angol Királyné éttermében ma délután 6 órakor tartandó baráti összejövetele a sárospataki és debreceni Kollégium öreg diákjai jóval nagyobb számban fognak megjelenni, mint az előbbieken. Az elnökség a debreceni Kollégium öreg diákjait külön meghívót utján is értesítette, de kéri azokat is a megjelenésre, akik esetleg tévedésből meghívót nem kaptak volna.

Dr. Sáfár László járásbíró és Csobán Endre városi főlevéltárnok az ő megszokott szellemességükkel és jó ízléssel előadnak diáktörténeteket fognak előadni s így is gyarapítják a szövetség által rövidesen kiadandó nagy munkát, amelynek a címe: „A debreceni Kollégium anekdota-kincse” lesz. Dr. vitéz Besze Lajos ref. főgimnáziumi igazgató, aki a Gödöllői jamboreen a IX. altábor parancsnoka volt, vetített képes előadásban fogja ismertetni a cserkésztábor életét s azokat a nemzetközi kapcsolatokat, amelyeknek a révén megcsonkított országunk a külföld szemé előtt helyes világlátásba kerül.

Az összejövetel iránt, amit a jelekből látszik, igen nagy az érdeklődés, amely egy három kiváló előadó személye, mint az előadások tárgya iránt is megnyilvánul.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban e hó 7-én, kedden a következő bejelentések történtek:

Születések: Lőkodi Sándor bérli, fiu: Sándor. Tóth József kocsi, fiu: József és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Matolcsi Miklós ref. 4 éves, Haláp 170. Cseh András r. kath. 9 éves, Hosszupályi. Éles Bernát ref. 20 éves, Hajduszoboszló. Kereki Róza ref. 1 éves, Pesti u. 4.

Csütörtökön gyűlést tart a Credo

November 9-én, csütörtökön este 7 órakor a plarista realgimnázium dísztermében gyűlést tart a Credo debreceni szervezete, amely tudvalevően Debrecen katolikus férfivilágát fogja össze egyszerű egységbe. A gyűlés színtere ezúttal nem a templom lesz, mert igen fontos dolgok megbeszélése vált szükségessé s ebből a célból alkalmasabb a plarista realgimnázium díszterme. A gyűlésnek külön sulyt és díszet ad, hogy azon konferenciabeszéd is lesz, amelyet dr. Schmiedt Béla nyírmadai plébános, az ismert egyházi író fog tartani.

A gyűlés rendje a következő: 1. Magyar Himnusz, éneklék a jelenlevők között. — 2. Megnyitót mond Husz Ödön, a Credo világi elnöke. — 3. Folyó ügyek rövid megbeszélése. — 4. Dr. Schmiedt Béla előadása. — 5. Pápai Himnusz, éneklék a jelenlevők között.

A gyűlés pontban 7 órakor kezdődik. A terem fűtve lesz. Csak férfiak vehetnek részt, még pedig nemcsak Credo-tagok, de szívesen és örömmel látnak és hívnak is más érdeklődőket is. Belépődíj nincsen. Helyet senkinek nem tartanak fenn, hanem mindenki az érkezés sorrendjében foglal helyet. Tekintettel arra, hogy a díszteremben mindössze 350 ülőhely van, tanácsos a minél pontosabb megjelenés.

FUGGETLEN UJSÁG

...redményesek!

A tanterem ablakából az udvarra ugrott egy miskolci diáklány

Miskolc, november 7. Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet történt ma délután a miskolci női felsőkereskedelmi iskolában. A diáklányok a tízperces szünetet az iskola folyosóján töltötték, csak az egyik leány, Weisz Etelka, az intézet harmadik évfolyamú növendéke ment be a tanterembe. A leányok egyszer csak irtózatossá sikoltoztak, majd hangos puffanást hallottak. Berohantak a tanterembe, de ott nem találtak senkit. A nyitott ablakhoz rohantak és

ott látták barátjukat véresen, mozdulatlanul feküdni az udvar kövezetén.

A leányok és tanárnők lerohantak az udvarra, körülfozták a szerencsétlen, vérző Weisz Etelkát, majd értesítették a mentőket, akik a kisleányt az Erzsébet-kórházba szállították. Itt megállapították, hogy Weisz Etelkának

eltörtött mindkét karja és lába, azonkívül háterincetörést is szenvedett, úgy hogy most élet és halál között lebeg.

A tanítást természetesen nem lehetett folytatni. Mindenki a borzalmas esemény hatása alatt állt. Az intézet igazgatója nem tudja, miért követett el öngyilkosságot a kisleány. Erre — mondták — semmi oka sem volt. Weisz Etelka egyik diaktársnője elmondja, hogy Weisz Etelka a Miskolc közelében lévő Mezőnyéken él nagynénjénél. A fiatal diáklány két nap óta nem volt odahaza, akik találkoztak vele, látták, hogy valami megzavarta lelki egyensúlyát. Az öngyilkosság ügyében a miskolci rendőrség nyomozást indított, hogy megállapítsa, vajjon miért is akart a halálba menni a miskolci kisleány.

A BIKA GŐZFÜRDŐBEN

MINDEN HÉTFŐN EGÉSZ NAP NŐI GŐZFÜRDŐ
MINDEN SZERDÁN EGÉSZ NAP FÉRFI GŐZFÜRDŐ

A TÖBBI NAPOKON VALTOZATLANUL DÉLELŐTT FÉRFI, DÉLUTÁN NŐI GŐZ. • MANICÜR, PEDICÜR. • MASSÁGE. • ELSŐRANGU KISZOLGÁLÁS.

Verekedés és hatósági közeg elleni erőszak lett a borcsempészsézből

Plávits József debreceni géplakatos még a nyár folyamán bort hozott Vámospércsről. A Nyilastelepnél leszállva, a fogyasztási ellenőrök igazoltatni akarták, Plávits azonban futásnak eredt. Végül Pásztor József ellenőr utóértte, Plávits felesége azonban a körülbelül 20 liternyi borral elszaladt. Plávits ittas volt, nem akarta igazolni magát és végül is kést rántott elő és azzal hadonászott Pásztor arca előtt. Ez mikor meglátta a nyitott kést, megijedt és egy kövel megütötte Plávitsot.

Plávits József védekezésében előadja, hogy mindössze 5 liter bort hozott Vámospércsről és azt hitte, hogy el akarják venni azt tőle. Azt állítja, hogy az ellenőrök össze-vissza verték, úgy hogy elesett.

Pásztor József fogyasztási ellenőr

azt vallja, hogy védekezésből ütötte meg Plávitsot.

Zavacki Gábor tanu szintén azt állítja, hogy Plávits kezében nyitott kés volt.

Mokány János tanu az állomásnál lejárásból jelenébből nem látott semmit, csak később érkezett oda. Másnap nála találtak Plávits az ellenőrökkel, aiktől megkérdezte, hogy melyikük ütötte őt fejbe. Mokány névvel azonban mindnyájukat kiküldte, hogy ne veszekedjenek a házban.

A bíróság 2 rendbeli hatósági közeg elleni erőszak büntette helyett 2 rendbeli hatósági közeg elleni erőszak vétségében mondotta ki bűnösnek Plávits Józsefet és ezért egy hónapi fogságra és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Vádolt fellebbezett az ítélet ellen.

950 jelentkezőből 125 embert alkalmazott a város szellemi szükségmunkára

A polgármesteri hivatal munkaasztalán szomorú szűkességben tornyosultak a munkanélküliség nyomorának enyhítésére irányuló akció egyik legszomorúbb részletének bizonyosságai: a szellemi szükségmunkások kérvényei kibélve vagy beburkolva a kérések nyomán megindult hivatalos eljárás okmányával, amelyek elképzelhetetlen nyomorúság sokaságáról beszéltek és beszéltek. Letört emberek és megszakított egzisztenciák jajszava sir hangtalanul a kérvényekből és a hivatalos megállapítások statisztikai ridegséggei állapítják meg a jajszavak igazságát. 950 ember, akiknek legtöbbször közel két évtizedet átdolgozott az életéből és a szülő vagyonából vagy keresetéből arra, hogy megszerezze a jogot és képesítést arra, helyet kérjen az élet-

ben, hogy dolgozhasson. 950 ember, akik a természet jog alapján, társadalmi berendezkedésünk alapján hittek az eljövendő darab kenyérben és e hitte családot alapítottak, úgy hogy most mögöttük sokszorosan 950 lélek nyomorog, szenved és nélkülöz.

Borzasztóan szomorú munka volt ennek a 950 kérvénynek „feldolgozása”. És ezt a nagyon szomorú és nagyon nehéz munkát végezte napokon át dr. Való Antal tb. tanácsnok és az a négy bizottsági tag, aki átvizsgálta ezeket a kéréseket és megállapította, hogy a 950-ből ki lesz az a kiválóan szerencsés, akit azután kinevez, alkalmaz a polgármester. Nehéz munka volt, napokon át tartott, míg kedden délután azután megtörténhetett a döntés: a megszabott keretek között, sőt e ke-

reket még kissé fesztive is, a polgármester a bizottság által kiválogatott 125 kérelmező alkalmazását elrendelte. A bizottság a jelentkezők képességét és családtagjainak számát vette szigorúan alapul, valamint életkörülményeiket. Ilyen alapon állította össze a névjegyzéket, amelyet polgármester változtatás nélkül elfogadott. Kedden délután ült össze utoljára a bizottság és ekkor dr. Vargha Elemér h. polgármester dr. Vársány István polgármester intenciói értelmében a végleges névjegyzéket elfogadva, alkalmazta a kijelölt szellemi inségmunkásokat.

Gyászrovat

Néhai özvegy Váncsa Györgyné bernátfalvi Bernát Mária temetését szerdán délután 3 órakor a köztemetőben Fehértői temetkezési vállalata végzi.

Exhumálás. Néhai Váncsa György volt ipariskolai helyettes igazgatónak és gyermekeinek exhumálását szerdán reggel a Fehértői temetkezési vállalat végzi.

Opris Gyula ny. katonai főműmester életének 59-ik évében elhunyt. Halálát özvegyén kívül nagykitérjedésű Polgári család gyászolja. Temetését szerdán délután félhárom órakor a köztemető II. oszt. ravatalozójából a Dankó temetkezési vállalat végzi, Kössuth uca 3.

ÓZDI DARABOS SZENET, KIRALDI SZENET, ALACSKAI SZENET

szavatolt eredeti minőségben legponosabb szolgálatban, legolcsóbb áron

PROHASZKA ÉS TARSA

Bethlen u. 44. Telefon: 11-61. szállít. 10 mázsán felüli vételnél magas árengedmény.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ TÖLGYBÜKK, AKACFÁK HASABOSAN VAGY APRITVA.

ORSZAGOS VASAROK

November 8., szerda: Ajka, Csorna (hávi), Kaba, Lébény, Kisterenyé, Miskolc (hávi), Simontornya, Tata.

November 9., csütörtök: Devecser (hávi), Hajdudorog, Lajoskomárom, Lövő, Marcaltó, Nyirbátor, Püspök-ladány, Sátorajaujhely, Tabajd.

November 10., péntek: Gyoma, Vasvár.

November 11., szombat: Bükkösd, Gyoma, Gyulakéssi, Győrszentmárton, Toponár, Nagyszakácsi, Tótszentmárton, Zalaszentgrót.

ÜZLETI KÖNYVEI

az év végére betelnek!
Ajánlatos azok beszerzéséről már jóelőre gondoskodni.

Mindenféle üzleti- és bankkönyveket speciális rovatozással, megbízhatóan, olcsón készítenek.

Árajánlatlalt szívesen szolgálunk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • számlázó intézet • üzleti könyv gyár

DEBRECEN, Ferenc József ut 49
TELEFON 20-18.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap szerkesztősége és kiadóhivatala
Ferenc József ut. 49. Telefon: 28-12.

Feladvás szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: 1933 november 8. Szerda. Protestáns: Gottfried, római kath.: Gottfried, izr.: 5694 Mark 19.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Arpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert. Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLAS:

Változóan felhős és hűvösebb idő, délebbre északi légáramlás, kisebb esők inkább csak keleten.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

SZERDA, november 8.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10: 1. A magyar gazda meg a családja száz évvel ezelőtt. 2. Sárossy Gyula verseiből. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 12.05: Ragyóczy Jolán zongorázik, Koller Alfréd hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 1.30: Az 1. honvédelmi polgár Tibor. 1.30: Az 1. honvédelmi polgár Tibor. 1.30: Az 1. honvédelmi polgár Tibor. 3.30: A rádió diákfelőrája. A csodatevő üveglencse. 4: A nő tornája. Kövessy Margit előadása. 5: Tóth Lia cimbalmozik. 5.40: Olasz nyelvtanítás (Gallerani Bonaventura). 6.10: Gramofonlemez. 7.15: Meddő tárgyalosság. Márkus László előadása. 7.45: Gítárest. Rendező Náday Béla. Közreműködik Szedő Miklós (ének), Tokaji András (gordonka), Bertha István (cselesta), Prits Miklós, Náday Béla, Odry Zsárd és Varga Istvánné (gítár). 8.45: Hírek, löversenyeredmények. 9: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel dr. Dohnányi Ernő. 10.15: Időjárásjelentés. 10.20: Magyar Imre és cigányzenekara a Hungária-szállóból. 11.20: Keleti Lili zongorázik.

Társadalmi események

NOVEMBER 8.

— Az árpádtéri egyházrész bibliáráját ma, szerdán délután hat órai kezdettel tartja a Kassa ut 12. szám alatti gyülekezeti teremben. A bibliárában imádkozik Nagy György th. Bibliát magyarul Magyar Bertalan h. lelkész. Felolvas Gál Miklós th. Szaval Zsoltos István th. Imádkozik Koszta József. A Nőegylet és a leánykör szerda délután négy órai kezdettel tartja összejövetelét, kézimunka és éneklési óráját, imádkozik: Gacsályi Károly. Bibliát magyaráz Jánossy Gábor. Utóimát mond Szabó Zoltán. Ugy a bibliárára, mint a Nőegylet és leánykörbe az érdeklődőket szeretettel hívja az egyházrész vezetősége.

A RAVASZ MOSÓNÓ A KIS UNOKÁVAL LOPATTA KI A NAGYAPA LÁDÁJÁBÓL A PÉNZT

Különös ügyben folytat most nyomozást a debreceni rendőrség. Néhány nappal ezelőtt Kovács Ferenc Kis-hegyesi uton lakó gazdálkodó jelentette a rendőrkapitányságon, hogy ismeretlen tettesek elloptak tőle 825 pengőt.

A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során rendkívül érdekes dolgok kerültek ki.

Kovács Ferenc nemrégiben eladta földjének egy tekintélyes részét, 21 holdat és a földért kapott pénzt egy ládában az ágya alá rejtette. Erről egyedül csak Tönkő Ilona mosónőnek volt tudomása, aki bejáratos volt a gazdálkodó házához. A mosónő úgy gondolta, hogy jó lenne hozzájutni ehhez a pénzhez és elhatározta, hogy valamilyen módon megszerezze magának a föld árát.

Beszélgetni kezdett Kovács Ferenc unokájával, egy 11 esztendő kislánnyal, majd elvitte magával a moziba. Cukrot is vásárolt neki, majd így szólt hozzá:

— Ha jó kislány leszel és megteszed azt, amire kérek, akkor mindig elviszlek magammal a moziba és veszek neked cukrot.

A kislány természetesen megígérte, hogy jó gyermek lesz és megkérdezte, hogy mit kell neki tenni. A ravasz mosónő ekkor előadta a kislánynak, hogy a nagyapja az ágya alatt tartja pénzesládáját és egy viccet kellene csinálni az öreggel. A vicc abból áll, hogy a kislány belopódzik a szobába, amikor nincs odabenn senki, felnyitja a ládát, kivisz belőle egy marék pénzt és azt átadja neki. Mármost a mosónőnek.

A kislány kapható volt a „viccre” és szorgalmasan lopkodta a pénzt nagyapja ládjából. Ő nem tudta, hogy bűncselekményt követ el, de jól is járt, mert amikor Tönkő Ilonának átadta a pénzt, akkor az mindig vett neki tíz deka savanyucukrot és néha elvitte magával jutalmazásképpen a moziba.

Ilyenformán lassanként 825 pengőt juttatott a 11 esztendő kislány Tönkő Ilona kezéhez. A mosónő a pénzen ruhákat vásárolt magának, kiöltözködött és ismerőseivel fényes dáridókat csapott.

A rendőrség kihallgatta Tönkő Ilonát, majd beismerő vallomása után őrizetbe vette. A nyomozás egyébként folyik tovább az ügyben.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908 NOVEMBER 8. VASÁRNAP. A Független Ujság kritikusa (dr. g.) kéthasábos nagy, alapos és figyelemreméltó kritikában foglalkozik Manfred előadásával. Keményen levágta a rendezőt, megdicsérte Lugosit, Gazdy Arankát és Békés Gyulát, Györgyi Jolánt, Hahnel Arankát.

Török Gábor főerdész 10.000 korona hitelt kap, hogy megkezdje az erdei fakitermelést.

1913 NOVEMBER 8. SZOMBAT. A Független Ujság vezércikkben foglalkozik azzal, hogy Debrecen diszpolgárrá választja gróf Tisza Istvánt.

Márkus Jenő vendéglőre egyik elbocsátott alkalmazottja, Szép József többször rálépett, majd öngyilkos lett. Az alkalmazottat, aki felgyógyult, az ügyességét letartóztatták.

Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester és a kiküldött bizottság átvették Margo Ede és

Pongrácz Szigfried szobrászművésztől a felállított Kossuth-szobrot.

Curly Willy boxbajnok és dzsiudzacu mester tanfolyamot hirdet.

Apróhirdetés: 50.000 dollár készpénzvagyonnal sürgősen csinos, egészséges férjet keresek, ha vagyontalan is. 22 éves, független, szépnek mondott amerikai hölgy vagyok, németül jól beszélek.

1923 NOVEMBER 8. CSÜTÖRTÖK. A város elhatározta egy 50 millióes teherautó megvételét.

Nagy részvét mellett temették el Mándoky Bélánét, a debreceni színház egykori híres énekesnőjét. A koporsónál Szathmáry Zoltán író és hírlapíró és Rajz Ferenc színész beszéltek.

A színházban a Waldbauer-Kerpely vonósnyegyes vendég szerepelt óriási sikerrel.

— A Külmisziói Szövetség tudatja tagjaival, hogy külmisziói szemináriumát minden szerdán délután 5—6-ig tartja a KIE Piac ucca 36. szám alatti helyiségében. Érdeklődőket szívesen látnak.

— A nőiszabó szakosztály 8-án, szerdán este 7 órakor az ipartestület tanács-termében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Budapesti kiküldetés megbeszélése és más igen fontos ügyek.

NOVEMBER 9.

— R. Kiss István egyetemi ny. r. tanár előadása az új török köztársaságról. Debrecen város közönsége a legmesszebbmenő érdeklődéssel várja azt az előadást, amellyel az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam idei őszi ciklusát megkezdí most csütörtökön a városháza közgyűlési termében. Az előadásra a Turul Szövetség fővárosi központja kérte fel az egyetemet és az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam kész örömmel tett eleget a felkérésnek és az egyetem tudós történetprofesszorát kérte fel, hogy tartsa meg azt az ünnepi előadást, amellyel Debrecen város közönsége adózni kíván a török köztársaságnak és Kemál pasának a tisztelettelős jubileum alkalmából. Az előadás pontosan 6 órakor kezdődik a városháza közgyűlési termében és beléptidij nincsen.

— „Harc a fasizmus ellen.” A helybeli szociáldemokrata párt szervezet csütörtök este 8 órakor a Munkás Otthonban (Margit-fürdő) nyilvános gyűlésre kért engedélyt a rendőrhatalmaságtól. A gyűlés előadója dr. Györki Imre országgyűlési képviselő lesz és annak napirendje: „Harc a fasizmus ellen” címmel lett bejelentve.

— A műszerész, autó- és villanyszerelő szakosztály e hó 9-én, csütörtök este 7 órakor ülést tart az ipartestületben.

— Kinevezés. A miniszterelnök és honvédelmi miniszter dr. Simon Imre ügyvédet, városi tb. tiszt ügyészt katonai védővé kinevezte. A kinevezés arra érdemes jogászt ért, aki a debreceni ügyvédtársadalomnak ismert, rokonszenves tagja.

— Eljegyzés. Weisz Rózsikát eljegyezte Dávid Mór.

— Budapesti gyermekdivatház, különleges gyermekdivat szalon. Degeföld-tér 11.

— Működnek a besurránó tolvajok. Keller Katalin tisztviselő jelentette a rendőrségen, hogy Simonffy ucca 7. szám alatti lakásáról ismeretlen tettes ellopta egy ruháját.

— Olcsó, izletes házikoszt: 4 fogásos menü kenyérral 1.— Ujságíró Club vendéglőjében, Piac ucca 26., I. em.

— Eltörött disztárgyak, vázák javítása szakszerűen Bányai Rádióházban, Szent Anna 1. Villamossági cikkek bámulatos olcsón.

— Olcsó téli fajtalma, kompotalma nagyban és kicsinyben hapható: Hatvan ucca 4., pincében.

— Bridge-tanfolyam az Ujságíró Clubban. Közöttük már, hogy az Ujságíró Club fényesen berendezett új helyiségében teljesen kezdő játékosok részére bridge-tanfolyamot rendez, hogy lehetővé tegye e szép szórakoztató társasági játék megtanulását olyanok számára is, akik eddig azt nem ismerték. A tanfolyam szerdán, e hó 8-án este fél 6 órakor fog kezdődni s addig az időpontig még lehet jelentkezni a klubban. Kérjük a jelentkezőket, hogy szerdán este az első órára pontosan jelenjenek meg. A tanfolyam egyébként ingyenes, csupán a kártyapénzt kell a hallgatóknak minden alkalommal megfizetni.

— Tűzifa, szén, építési anyagok legolcsóbban beszerezhető: Berger, Csap ucca 5.

— Zalogjegyet, lejárta is, veszek. Mindennemű butorokért a legtöbbet ad, hívásra házhoz megyek. Zalogjegyiroda, Csapó u. 6.

— Ementhali, trapista, blok, dobozos sajtok, halkonzervek legolcsóbb beszerzési forrás viszonteladónak: Csapó ucca 25., pincében. Telefon: 26-68.

Mindenki kedvezményes áron vásárolhat tüzelőanyagokat a **Köztisztviselők** árúdjában. Figyelje kirakati árainkat!

— Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac u. 38., állandóan frissen pörkölt meleg kávé kapható.

— Hócipőt, sárcipőt tökéletesen javít Orbán, Piac ucca 7. az udvarban.

— Megérkeztek az Unghváry-féle gyümölcsfák, szőlővesszők. Kaphatók: Bethlen ucca 14.

— Kerékpárpótlás. Rác József villanyszerelő kerékpárját, amely a világitási vállalat tulajdonát képezte, pár percre a Bethlen ucca 5. számú ház előtt hagyta. Természetesen ellopták. A rendőrség keresi a tettest.

— Tökéletes, legolcsóbb kezelés Modern Kosmetikában, Piac 44. Kikészítés 30 fillér.

— Veszek mindenféle fehér és tarka mosott és mosatlan rongyot. Csapó u. 6., hátul az udvarban.

— Egy gazdag román ügyvéd féltékenységi drámája. Bukarestből jelentik: Targul-Neamt városában egy Calapot nevű ügyvéd féltékenységi jelenet során két éves kislánya szemeláttára agyonlőtte feleségét, majd szájába dugta revolverét és úgy követett el öngyilkosságot. A rémületen átrohanó szomszédok csak a halálra rémült kislánykát és a házaspár holttestét találták meg. Az ügyvéd három évvel ezelőtt házasodott, felesége a környék leggazdagabb nője volt, de házasságuk ennek ellenére sem volt boldog.

— „Igazmérleg” csomagolt 10 kg.-os szén ismét kapható minden fűszerüzletben. Csomagolója: Vágó Rész Rt., Hid ucca 12.

— Tűzifa, szén, petroleum, legolcsóbb beszerzési forrása Grünfeldnél, Csapó ucca 16. Telefon 29-82.

— Fazonokat 20 pengőért készít Strébely uriszabó, Deák Ferenc ucca 6.

— Bárd, Rózsavölgyi, Nádor, karácsonyi albumok és könyvújdonások Kultura Antikváriumban, Szent Anna 3.

— Szörmeárut, lengyel bundákat legolcsóbban a Színház átjáróban szeresheti be.

— **Ária- és dalest.** November 18-án este a Városi Zeneiskola dísztermében tarja dr. Grünhut Tivadar ária- és dalestjét. Az est érdekessége Brück Emil zeneszerzőnek Becskő József szövegére írt dala lesz, mely a debreceni közönség előtt még egészen új, így a jönevű szerzők nagy sikert ígéro szerzeményének ez lesz a premierje.

— Öngyilkos lett két 19 éves leány. A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Nagy Ilonka kabai 19 éves cselédleány lakása padlásán felakasztotta magát és mire rátaláltak, már meghalt. Tettének oka ismeretlen. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt. — Keeserü Erzsébet hajdusoboszlói 19 éves leányt súlyos marólugmérgezéssel behozták a debreceni klinikára, de megmenteni az életnek már nem sikerült, kedre virradóra meghalt. Elrendelték a boncolást s a vizsgálatot annak megállapítására, hogy miért ivott marólugot a fiatal leány.

— **Papp Géza** nőidivat termét Csapó ucca 34. alatt megnyitotta. Szalon munka. Olcsó árak.

— **Tragédia a biharpüspöki határnál.** Bukarestből jelentik: Biharpüspöki közelében három ember át akarta lépni a magyar határt. A román határőrök felosztására ketten átszaladtak magyar területre, a harmadik pedig, akire a román határőrök sortűzet adtak, sebesülten összeesett. Ez utóbbról megállapították, hogy Negrusenu nevű besszarábiai illetőségű román állampolgár. A határátlépés okát nem sikerült megállapítani.

— **Kolozsvári hölgyfodrász specialista.** Művészi víz- és vasodulálás, hajvágás, hajfestés legújabb módszerrel. Villanyondulálás, gép nélküli tartós ondulálás. Olcsó bérletrendszere. Rózsa ucca 3.

•SZÍNHÁZ•MOZI• •HANGVERSENY•

MŰSOR:

SZERDA délután ifjúsági: Velencei kal-
már. Este: Kék lámpás. B. (6.) bérlet.

RIGOLETTO

Verdi remekének debreceni felújítása zsufozásig tett házat vonzott, ami a debreceni közönség komoly muzsika iránt meglévő szomjúsága folytán várható is volt. Előkelő és zeneértő közönség tapsolt sokat és lelkesen a jó előadásnak, amely Komor Vilmos karnagy nagyszerű dirigensi munkája nyomán végig színvonalas és zavartalan volt. Attólően nagy sikere volt Erdy Pálnak, akinek Rigolettója nemcsak érce, szép zengésű hangjával és énekkultúrájával, hanem színpadi szuggesztivitásával is hatott. Pajor Ödön nemes egyszerűséggel formált Sparafucile-je, tömör, pompás

baritonja szintén lelkes hatást váltott ki. K. Voith Ilonka forró hangulatot hozó Maddalena-ja meleg, sötétszínű szopránjának és Laurisin Lajos tenorjának nagy sikere volt és kellemes volt felújítani az ismeretséget Sefcsik Margit hajlékony szopránjával is. Vitéz Jakabffy Dezső rendezése stílusos és tradicionális.

VIGSZÍNHÁZ

Szerdán, november 8-án

Két és félórás előadások!

T O M M I X új filmje
Kém a fegyházban

Megelőzi:

Hogyan lettem papa

Főszereplő: Adolphe Menjou

Előadások: fél 5—7—fél 10 órakor.

NYILATKOZATI

Kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a „Kék lámpás” óriási sajtó és közönség sikerét nemcsak az itt még sohasem látott pazar kiállítás, hanem elsősorban a művészegyütttes ragyogó játéka váltotta ki.

Egész héten minden este

KÉK LÁMPÁS

a színházban.

A zöldszemű

Írta: **W. S. Rohmer** **Ördög** **Vécsey László** fordítása

(26)
— Kövesse nyomon az előttnk haladó kocsi! — kiáltottam a soffőrnék, izgalomtól reszkető hangon. — Nézzé! láthatja a számát is! Nem lehet tévedni! Az életével játszik, ha eltéveszt! Egy sovereign-t kap ezért a munkáért!

A soffőr megindította a motort és visszaugrott a kerék mellé. Rettentően izgató voltam, féltem, hogy a másik autót elvesztjük szemünk elől. De ez egyszer, ugylátszik, velem volt a szerencse, mert alig húsz yardnyira voltam Zarmi kocsija mögött, mikor az az első saroknál befordult előttnk. Áthaladtunk az esernyőtől forgalmas komor, ázott utcákon. Alig birtam nyugodtan maradni az ülésen; mintha minden idegszálam vibrált, táncolt volna. Folytonosan előre lestem és mikor elhagyta a nyugati kerületet jól kivilágított, forgalmas tereit, beérkeztünk a homályosabb, elhagyatottabb utcákba, százszor is azt gondoltam magamban, hogy már elvesztettük a nyomot. De azután egy-egy barátságos lámpás fényénél megnyugodtam, hogy előttnk halad a kocsi.

Egy elhagyatott helyen azután hirtelen megállt Zarmi kocsija. Megragadtam a beszélő-csővet.
— Hajtson tovább, — kiáltottam bele, — és azután valamivel arrább álljon meg. De ne messze!

A soffőr engedelmességet és nemsokára kinn álltam az uccán a zuhogó esőben, visszatekintve a másik kocsi előlámásába. Kifizettem a soffőrt.
— Várjon még tíz percig, — utasítottam; — és ha addig nem jönnek vissza, nem kell tovább várnia.

A másik kocsihoz értem, amelyet elbocsátottak s már éppen indulni akart. Zarmi ruganyos járásával éppen megindult egy kis mellékuton, amely átvezetett a térségen. Diszkrét távolságból követtem, agyam megtisztult. Elszánt voltam. És komolyan bíztam képességeimben, hogy lehetőleg nagyon ki fogom használni ezt a helyzetet.

Zarmi egyre tovább és tovább ment az elhagyott uton. Egyetlen egy gyalogjártót sem lehetett látni és az eső valósággal befalazott bennünket.

Mondtam, hogy teljesen tiszta és éber volt az agyam és említettem bizakodásomat is. De a valóságban az én állapotom egészen más lehetett és ez az erőmbe vetett hit is inkább csak az engem sorvasztó láz tünete lehetett; mert a saját káromon kellett megtudnom, hogy megfeledeztem az első legfontosabb elővigyázatosságról. Én, aki nyomon követtem valakit, nem számítottam arra, hogy engem is követhetnek!...

Hátulról csendben, kiszámított pontossággal valami rettenetes illattal áthatott takarót vagy zsáko ve-

tettek a fejemre; szorosan meghúzták a torkom körül. Egy a félelemből és undorból különösen vegyült, elfuladt kiáltást hallattam. Lihegtem, fulladoztam... megtántorodtam... és elessem...

XVII. FEJEZET.

Találkozás a halálmandarinnal.

Következő impresszióm egy hasító fejfájás volt, míg memóriám visszatérésével lassan az emlékeim kezdtek feltámadni. Éreztem, hogy egy nehéz fapadon ülök, egy fal mentén és a pad valami szalmával volt borítva. Kezeim szorosan össze voltak kötözve a hátam mögött. Főleszmélesem után két dolog tudatára ébredtem.

Először is láttam, hogy egy műtőszobában voltam, mert a butorzat leggyanusabb darabja egy műtőasztal volt! Ernyős lámpások függtek az asztal fölött, amely mellett egy üvegfedelű asztalkában érzéstelenítők, műszerek, kötszerek voltak. Másodsor az vettem észre, hogy társam is van.

Velem szemben a fal mentén egy hasonló padon egy magas, erős férfi ült, kinek sötét hajába már ősz hajszálak vegyültek, épugy, mint rövid szakállába és bajuszába is. Ő is meg volt kötözve; és olyan tekintettel bámult át az asztalon, melyben valami elbutult csodálkozás dominált, de azért nem volt ment a borzalomtól sem.

Sir Baldwin Frazer volt!

— Sir Baldwin! — mormogtam megnevelve nyelvemmel kicserepedett ajkamat, — Sir Baldwin... hogyan...

— Dr. Petrie, nemde? — kérdezte ő, izgalomtól rekedt hangon. —

KÖZGAZDASÁG

CSEKÉLY OLCSÓBBODÁS
A TERMÉNYTŐZSDÉN.

Határidőüzlet:

Buza: március 7.98, 8.00, 04, 06, 7.97, 96, 95, 98, 96, zárlat 7.96—97, május 8.20, 16, 12, zárlat 8.10—12.

Rozs: március 5.10, 15, 20, 22, 15, 08, zárlat 5.08—10.

Tengeri: május 8.35, 42, 36, 40, 42, 36, 30, 27, zárlat 8.28—30.

Készárúüzlet:

Buza: tiszai 77 kg. 7.55—7.80, 78 kg. 7.65—7.90, 79 kg. 7.75—8.00, 80 kg. 7.85—8.10, ftiszai 77 kg. 7.35—7.55, 78 kg. 7.45—7.65, 79 kg. 7.55—7.75, 80 kg. 7.70—7.90.

Rozs 4.10—4.20, tak. árpa I. 6.65—6.75, tak. árpa II. 6.50—6.60, zab I. 7.10—7.20, zab II. 6.95—7.00, tengeri 8.35—8.40, korpa 5.20—5.30.

A készárúvásáron buza 5 fillérrel olcsóbb, rozs nem változott, zab II. 5, tengeri 5 és tak. árpa 5—15 fillérrel drágább.

HIVATALOS
VALUTAÁRPOLYAMOK.

1 angol font 18.30—18.70, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 367.50—377.50, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 líra 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.50—80.50.

*
Az értéktőzsdén 1 kg. szinarany ára 5150—5155 pengő.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZIBE SZÜKSÉGLETEIT.

Dr. Petrie!... my dear sir... könyörgöm, mondja meg nekem... mit jelentesz engem lépreccsalak... elkábítottak; a legmerészebb támadás áldozata lettem a saját házam ajtaja előtt...

Támolyogva felegyenesedtem.

Sir Baldwin zavarodottan bámult rám; arca sápadt volt az aggodalomtól.

— Sir Baldwin, — szakítottam félbe — ön azt kérde tőlem, mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy dr. Fu-Manchu kezei között vagyunk!

— Dr. Fu-Manchu! — kiáltotta. — De drága uram, ez a név semmit sem jelent számomra... abszolúte semmit! — Modora percről-percre nyugtalanabb lett. — Mióta a rab-ságom megkezdődött, nekem egy külön lakosztályt bocsátottak rendelkezésemre ezen a helyen és be kell val-lanom, hogy minden legapróbb figyelmességben részesültem. Az az asz-szonyi ördög várakozott rám, aki ide-csált engem, de ostoba mondasokon kívül nem beszélt hozzám semmit. Voltak idők, mikor már hajlandó voltam azt hinni, hogy az a sors ért engem utól, ami gyakran következik be a speciálitáknál. Ért engem?

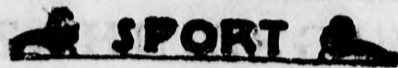
— Tökéletesen értem, — feleltem tompán. — Voltak esetek a multban, amikor én is kételkedtem agyam ép-ségében, mikor azzal a társasággal volt dolgom, melynek most vagyunk hatalmában.

— De hát, — makacsodott Sir Baldwin, egyre magasabbra és ma-gasabbra emelve hangját — mit je-len tesz, my dear sir? Ez hihetetlen... fantasztikus! Még most sem bírok megszabadulni attól a régi, kísértő gondolattól!

(Folytatjuk)

Meghívó az Ullmann Salamon kereskedelmi r. t. debreceni cégnek 1933 november 26-án délután 1 órakor Debrecenben, Ferenc József ut 69. sz. alatti helyiségében megtartandó XIII. évi rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. 2. A zárszámadás és mérleg előterjesztése és azok fölött határozathozatal. 3. A felügyelő-bizottság választása. 4. Az alapszabályok 4. §-ának módosítása. 5. Esetleges indítványok. Debrecen, 1933 november 1. Az Igazgatóság. A szavazati jogot gyakorolni óhajtó részvényesek kötelesek részvényüket a szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letéti elismervény ellenében letenni. — Mérleg: Pénztár 5518.52, berendezés 100.—, ingatlan 642.30, értékpapír 1.—, személyi számla 146.833.90, árukészlet 51.784.06, veszteség 58.567.38, összesen 263.447.16. Részvénytörke 100.000.—, tartaléktörke

7.000.—, személyzeti segélyalap 15.200.—, elfogadvány 140.000.—, mult évi nyereség áthozat 1.247.16, összesen 263.447.16. Eredmény: adó és illeték 1.342.11, üzleti költség 83.304.66, mult évi nyereség 1.247.16, összesen 85.893.93. Árun elért bruttó nyereség 27.326.55, veszteség 58.567.38, összesen 85.893.93.

ELMARAD A VASÁRNAPI BOCSCAY-SZEGED MÉRKŐZÉS

A vasárnapi Bocscay-Szeged mérkőzést november 22-ére, szerdára halasztották, mert a Szeged csapata a turáról fáradtan jött haza és arra kérte a Bocscay vezetőséget, hogy járuljon hozzá a mérkőzés elhalasztásához. A debreceni csapat vezetősége, nagy áldozatok árán

bár, de hozzájárult a mérkőzés elhalasztásához.

A KELETI VALOGATOTT BRAVUROS GYŐZELME

Tegnapi számunkban helyszüke miatt csak a pusztán 3:1-es eredményről emlékezhetünk meg. Most nyílik alkalmunk néhány szóval visszatérni a vasárnapi értékes győzelemre. Miként a profiknál, most már kétségtelen, hogy az amatőrök is megbukott a primadonna-rendszer. Mert Kelet csapatából ezúttal hiányoztak a Közép ellen beállított amatőrsztrárok s ez csak hasznára volt a keleti tízenegynek. Horvát Endre szövetségi kapitány olyan játékosokat állított a csapatba, kik teljes szívvel és odaadással feküdtek bele a mérkőzésbe. A fiatalok lelkesedése magával ragadta az öregeket is, kik aztán tudással párosulva olyan játékot mutattak be, melynek kapcsán meg kellett születni a győ-

zelemnek s csak a véletlen játszott közre, hogy féltucat góllal nem mentek hazra a vendégek. Ez a mérkőzés kitünő propagandául szolgált Nyiregyháznak. Nyiregyháza meg is érdemelte ezt a méltóságot, mert határtalanul — a mértékétul nem haladva — biztatta a keleti tízenegyvet s már a kezdés után pár perccel előre lehetett látni, hogy a csapat és a közönség mint egység küzd a győzelemért. Mind a 11 fű kitünően megállotta a helyét, mégis ki kell emelni Pálkás, Csémi, Simon, Köszner és Murczkó teljesítményét, intő például azoknak a régi válogatottaknak, kik nevezettekkel már nem egyszer állottak ki Kelet színeiben s bizony játéku a lelkesedés hiánya miatt nem lehetett eredményes. Ezzel a szép győzelemmel Kelet került a Szent Korona Kupa tabellájának utolsó helyéről s felzárkózott a középcsapatokhoz s így még remény lehet, hogy szép helyezést ér el.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 fillér, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKEZDŐ NAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Utólagos hirdetésre más tarifák. — Felvilágosításul készséggel szolgálnak. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvevő a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. • Telefon: 32-12.

<p>Házasság</p> <p>Komoly házasságokat biztos sikerrel közvetít Hegedűs Piac 79. földszinten II. 2674</p>	<p>Ingatlan</p> <p>Villatelek egyetem mellett eladó, Poroszlai ut 51. 2673</p> <p>Villatelek Komlóssy uton központi egyetemhez, villamoshoz közel szőlővel, gyümölcsösrel telepitve, négyszögölként 9 pengőért eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2549</p>	<p>Lakást keresők</p> <p>Batthyány vagy Kossuth utcán egy nagyobb butorozott szobát fürdőszobával vagy használatul keresek keresztyn családnál. — Dr. Gorove Piac 81. 3952</p>	<p>Ebédlikredenc</p> <p>nagyon olcsón eladó, Diófa u. 13. 308</p> <p>Prémis</p> <p>sőtétkéék télikabát eladó. Cim a kiadóban. 388</p> <p>Italmérő pultot,</p> <p>Thonet-széket eladok. Olcsó, forgalmas helyiséget keresek. Engedélyem van. Cim a kiadóban. 3955</p> <p>Eladó</p> <p>ribizke és köszméte bokrok és imagas törzsi köszméte alanyok, földieperpelánták igen szép nagy fajta. Hüvelyes ucca 5. 3762</p>	<p>Oktatás</p> <p>Naményi gyors- és gépiró iskolában a beiratás s a tanítás megkezdődött. Felmentek gyors kiképzése. Helelyesirástani, szepirástani. Olcsó tandíj, Államérvényes bizonyítvány. Batthyány u. 9. sz. 1798</p> <p>Fejes nyelviskola</p> <p>Kálvin-tér 13. (Uránia-épület). Olvassa plakátainkat. Külföldi diplomás tanerők. 3780</p>
<p>Levelezés</p> <p>Hölgyeim! Negyven éven felüli magános jobb nő érdeklődik diszkrét barátságát óhajtanám. Leveleket „Ünöm a magányt” jellegre a kiadóba kérek. 3959</p>	<p>Üzletek</p> <p>Főútvonalon 30 éves nagyobb fűszerüzlet italmérővel. egész házzal bérbeadó, esetleg eladó elköltözés miatt. Cim kiadóban. 2654</p> <p>Üzlethelyiség</p> <p>(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10</p>	<p>Eladás</p> <p>Ebédli, uriszoba, Biedermayer-garnitúra, könyvszekrény, komót, vitrin, antik szekrények, székek olcsón eladó. Piac ucca 44., baj II. ajtó.</p> <p>Szép</p> <p>Biedermayer garnitúra gyönyörű antik fabernakulin eladó. Miklós u. I. em. 2647</p> <p>Alig</p> <p>használt fekete róka-boa eladó. Szent Anna ucca 9. sz. emelet 2. ajtó. 2669</p> <p>Weekendház,</p> <p>garázsnak is átalakítható. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3816</p> <p>Butor</p> <p>komplett hálószoba madracok betétek, egyéb butorokkal eladó. Miklós ucca 33. Délután. 2672</p> <p>Főuri ebédli</p> <p>Renesszans stílus, dusan faragott diófából nagy méretű, priváttól eladó. Cim Budapest, Rottenbille ru. 35. I. 4. Telefon 432-371. 395</p> <p>Caizmanadrág,</p> <p>lábzsák, paplan, zsirosbödön, petróleumlámpa eladók, Hungária-palota, első emelet hat. 2664</p> <p>Málna,</p> <p>óriás szemű, tiz fillér, magastörzsi nemes pöszméte 35 fillér. József kir. h. 12. 3963</p> <p>Vaskályhák,</p> <p>fa-, vasablakkeretek, ablakszárnyak, ócskavasak eladók. — Megtekinthetők délelőtt 10-12 óra között Petőfitér 7., Társadalombiztosító 14. szobában. 3961</p>	<p>Nem hangzatos reklám,</p> <p>hanem létező valóság, hogy legolcsóbban szállít I. rendű özdí, királdi és más hazai szentet, bányakösz és brikettet, továbbá I. rendű száraz búkk, cser-, tölgy-, gyertyán-, akác- és vargafát hasáiban és aprítva Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedés, Debrecen, Böszörményi ut 3. sz. Telefon 32-31. 3501</p> <p>Olcsó tűzifa,</p> <p>míg a készlet tart, elsőrendű hasábfából aprított tölgyfa mázsánként 3 pengőért kapható. Prohászka és Társa, Bethlen u. 44., Eötvös u. 18. Telefon 11-61. 3850</p> <p>Tajtékpipa</p> <p>ébenfa szárral, elefantcsont és borostyán szópókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S</p>	<p>Különféle</p> <p>Huszfűtölés olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350</p> <p>Jóhangu</p> <p>pianinot keresek azonnalra bérbe. Glück, Arany János ucca 17. sz. 391</p> <p>Száraz</p> <p>raktárnak alkalmas pinchehelyiség kiadó. Széchenyi u. 12. sz., uccai lakás. 305</p> <p>Elveszett</p> <p>pár hete Domb u. 22-b, számu háztól nagy fehér macska. — Megtalálójá jutalmat kap. 3920</p> <p>Király kávéi</p> <p>mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávéét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. sz. 3945</p> <p>Le a puhagallérral!</p> <p>7 fillér, a fehér és színes gallér tisztítás fényesen vasalva Wachánál, Simonffy u. 35. 3948</p> <p>Elveszett</p> <p>egy angol pointer fehér, sárga folttal, Megtalálójá jutalmat ellenében adjon hirt a Kőlcsey u. 3. alá. A-1</p> <p>Perzsaszőnyeg</p> <p>javitásokat szakszerűen végzi Pükö I. kézimunkaüzlete, Kossuth u. 2. 3962</p>
<p>Betöltendő állás</p> <p>Bejárónőt vagy mindenest felveszek. Moskovits, Arany János ucca 62. 2678</p>	<p>Kiadó lakás</p> <p>Különbejáratu kényelmes, szép butorozott szoba azonnal kiadó. Kossuth u. 60. A-2</p> <p>Különbejáratu</p> <p>kisebb és nagyobb butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Rákóczi 35. 2571</p> <p>4-5 szobás</p> <p>I. emeleti fürdőszobás lakás olcsóbéért azonnalra kiadó. Széchenyi u. 34. 405</p> <p>Emeleti</p> <p>2 szobás lakás csak garzsonnak vagy irodának Csapó ucca 10. szám alatt kiadó. 376</p> <p>Butorozott</p> <p>szoba, kétágyas, azonnal kiadó. Piac ucca 58., III. lépcső, II. em. 37. ajtó. 3822</p> <p>Egyszobás</p> <p>lakás Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó. Családnak nem alkalmas. 377</p> <p>Különbejáratu</p> <p>uccai szeparált, elegáns butorozott szoba átutazóknak is kiadó. Pacsirta 11. 3958</p> <p>Egy</p> <p>kis szoba esetleg ellátással diákoknak is kiadó. Püspöki palota, I. 38. 3960</p>	<p>Vétel</p> <p>Babot veszek</p> <p>mázsástételben és tejet 50 literig. Fűvészkeret ucca 14. 420</p> <p>Íróasztalt</p> <p>egyszerűbb kivitelben, 1 m. hosszút jutányos árban vennék. Arany János u. 15., II. ajtó. 419</p> <p>Tejet keresek</p> <p>nagyobb mennyiségben napi szállításra. Galamb lerakat — Püspöki palota. 421</p> <p>Keresünk</p> <p>megvételre lexikonokat, sorozatos vagy egyes munkákat vagy egész könyvtárat. Aczél antikvárium, Széchenyi u. 2. 365</p> <p>Villanymotort,</p> <p>220 v. 2-2.5 lóerőt keresek megvételre. Konkoly, Kassa ut 16. 3892</p>	<p>Vétel</p> <p>Babot veszek</p> <p>mázsástételben és tejet 50 literig. Fűvészkeret ucca 14. 420</p> <p>Íróasztalt</p> <p>egyszerűbb kivitelben, 1 m. hosszút jutányos árban vennék. Arany János u. 15., II. ajtó. 419</p> <p>Tejet keresek</p> <p>nagyobb mennyiségben napi szállításra. Galamb lerakat — Püspöki palota. 421</p> <p>Keresünk</p> <p>megvételre lexikonokat, sorozatos vagy egyes munkákat vagy egész könyvtárat. Aczél antikvárium, Széchenyi u. 2. 365</p> <p>Villanymotort,</p> <p>220 v. 2-2.5 lóerőt keresek megvételre. Konkoly, Kassa ut 16. 3892</p>	
<p>Állást keresők</p> <p>Német kisasszony keres állást azonnali belépésre. Cim Turai közvetítő iroda Debrecen, Piac ucca 83. 2670</p> <p>Jól főző</p> <p>és takarító minden leány délutánra bármilyen munkát elvállal. Cim Vecsey Mária, Baross ucca 13. 418</p>	<p>Ellátás</p> <p>Izraelita uri családnál házikoszt kapható, ugyanott különbejáratu szoba kiadó. Reál u. 6. 2677</p>			